

Pušys ir jų nauda žmogui

Darbą parengė Panevėžio pradinės mokyklos

4c klasės mokinė Viktorija Skvereckaitė

Mokytoja Laimutė Žukauskienė

Turinys

- Tikslas ir uždaviniai
- Įvadas
- Pušų rūšys pasaulyje
- Pušų nauda žmogui
- Ekologinė pušų reikšmė
- Mano sodo pušys
- Pušų priešai
- Atlikti bandymai

Tikslas ir uždaviniai

Tikslas – aptarti pušų naudą žmogui.

Uždaviniai:

Aptarti pušų rūšių įvairovę;

Išsiaiškinti pušų naudą žmogui;

Pateikti įdomesnių faktų apie pušis;

Apžvelgti bandymų rezultatus.

Įvadas

Pušis (lot. *Pinus*) – pušainių (*Pinopsida*) klasės pušinių (*Pinaceae*) šeimos medžių genties medis. Šeimai priklauso apie 115 augalų rūšių.

Lietuvoje yra auginama 11 pušų rūšių, o savaime auga 1 rūšis: paprastoji pušis.

Viena populiariausių dekoratyvinių pušų

Juodoji austrijaca

Faktai apie pušis

- Pagal Lietuvos miškų statistikos duomenis, pušys užima 35,1 proc. viso Lietuvos miško ploto.
- Daugiausiai pušynų telkiasi pietrytinėje Lietuvos dalyje, Druskininkų, Varėnos, Valkininkų, Veisiejų, Vilniaus miškų urėdijose ir siaurame pajūrio ruože.

Pušų rūšys (1)

- Melsvoji pušis, baltoji pušis, raudonoji pušis, juodoji pušis, geltonoji pušis, pilkoji pušis.

Aukščiausia Lietuvos pušis 46 m

Pušų rūšys (2)

- Korėjinė pušis, meksikinė pušis, koloradinė pušis, arizoninė pušis, Taivaninė pušis, japoninė pušis, atogražinė pušis, italinė pušis, kanarinė pušis.

Aukščiausia Lietuvos pušis 46 m

Pušų rūšys (3)

- Dygioji pušis, plačioji pušis, suktaspyglė pušis, spindulinė pušis, skarotoji pušis.

Aukščiausia Lietuvos pušis 46 m

Pušų žievės formos

- **Žvyninė** (labai griovėta, žvyneliai stori, dengiantys vienas kitą);
- **Juostinė** (žievė stora, tolygiai sluoksniuota);
- **Žiedinė** (žievė sutrūkinėjusi į žvynelius, primenančius kriauklės formą).

Žvyninė žievės forma

Pušų nauda žmogui

- Mediena;
- Švarus oras;
- Vaistiniai preparatai (pvz. Eucabal Balsam);
- Kosmetikos priemonės (eteriniai aliejai ir kt.).

Ekologinė pušų reikšmė

- Pušis –amžino gyvenimo simbolis.
- Pušies šakelė – gera dovana sergančiam. Ji puikiai išvalys ir dezinfekuos patalpos orą.
- Pušies spygliai –puiki kosmetikos priemonė odos bei plaukų priežiūrai.

Stebėjimai

Mano sodo pušys (1)

Pušis juodoji HORNIBROOKIANA

Labai gražus tankiai suaugęs dekoratyvinis krūmas, išaugantis iki 1.5-2.5 m aukščio. Auga lėtai – per metus iki 10 centimetrų. Laja nesimetrinės formos, piramidiška. Spygliai standūs, dygūs, tamsiai žali, 12-14 cm. ilgio.

Mano sodo pušys (2)

Kankorėžiai apvalaini, 5-9 centimetrų ilgio, gelsvai – rudi, blizgūs. Prasiveria kas 3 metus. Krūmas gali būti karpomas. Dirvai ir drėgmei nereikli. Atspari šalčiui, užterštam ir vėjuotam orui.

Pušų priešai

- Didysis kirpikas;
- Mažasis kirpikas;
- Mėlynasis blizgis;
- Ilgaūsis pušiagraužis;
- Pušinis ožiaragis;
- Pušinis smaliukas;
- Taškuotasis smaliukas;
- Viršūninis smaliukas;
- Trumpaūsis medkirtis

Atlikti bandymai (1)

- Atliekant įvairius bandymus, ypatingas dėmesys skiriamas pušų spyglių ilgiui. Daugelio tyrimų rezultatai rodo, kad spyglių ilgis priklauso **nuo regiono, kuriame auga pušys** – spyglių ilgis iš šiaurės į pietus didėja.

Atlikti bandymai (2)

- Pušų, atkeliavusių į Vidurio Europą iš **pietų pusrutulio, spygliai yra ilgesni** nei pušų, kurių tėvynė šiaurinis pusrutulis.
- Net tos pačios pušies spyglių ilgis šiaurės ir pietų pusėse **gali skirtis**.

Atlikti bandymai (3)

- Tyrimui iš mūsų sode augančių 4 pušų buvo paimta po 8 spyglius, augančius skirtingose pusėse (4 –iš pietų pusės, 4-iš šiaurinės pusės).
- Spyglių, augančių pietinėje pusėje, ilgis buvo nuo 9,5 iki 11 cm.
- Spyglių, augančių šiaurinėje pusėje, ilgis buvo nuo 9 iki 10 cm.

Pabandykite (1)

- 40 gramų sukarpytų pušų spyglių užpilti stikline (250 ml) verdančio vandens, uždengti, po dvidešimties minučių nukošti. Gerti po 50 mililitrų užpilo penkis kartus per dieną. Šis vitamininis gėrimas geriamas ne tik, kai trūksta vitamino C, bet taip pat kosint, sergant inkstų ir šlapimtakių ligomis.

Pabandykite (2)

- Du valgomas šaukštus susmulkintų pušų spyglių užpilti stikline verdančio vandens, uždengti ir palikti nakčiai. Ryte perkošti ir gerti po vieną valgomą šaukštą keturis kartus per dieną. Šis užpilas gerina ir regėjimą.
- Senovėje merginos stengdavosi pabūti pušinių malkų dūmuose, nes buvo tikima, kad šie dūmai suaktyvina blakstienų augimą ir jų grožį.

Išvados

- Lietuvoje pušynai sudaro trečdalį viso miško ploto.
- Pušys naudingos ne tik teikiama mediena, bet yra ir sveikatos stiprinimo šaltinis.
- Atliktų tyrimų rezultatai rodo, kad pušies spyglių ilgis iš šiaurės į pietus didėja.